

DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(9\).2024.0010](https://doi.org/10.35387/ucj.1(9).2024.0010)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ: ДОСВІД ЯПОНІЇ Й УКРАЇНИ

Любов Гутор

e-mail: lyubov.manyuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4685-594X>

Анотація. У статті виокремлено прогресивні ідеї японського досвіду цифровізації комунікативної підготовки майбутніх лікарів, що можуть сприяти покращенню якості освітнього процесу в закладах вищої освіти (ЗВО) галузі охорони здоров'я; схарактеризовано методику розвитку комунікативних навичок майбутніх лікарів за допомогою технології «цифровий сторітелінг (ЦСТ)» та обґрунтовано доцільність її впровадження у вітчизняних ЗВО; висвітлено й обговорено результати імплементації методики комунікативної підготовки за допомогою ЦСТ у ЗВО України.

Виявлено, що цифровізація є одним із стратегічних напрямів розвитку й модернізації систем вищої освіти у Японії й Україні. Наукові розвідки засвідчують, що поява та активне використання цифрових технологій спричинили розвиток цифрового сторітелінгу, який у сучасній Японії активно поширюється у формі освітніх проєктів і майстер-класів. Обґрунтовано, що ЦСТ є ефективним інструментом цифровізації комунікативної підготовки. У результаті аналізу літератури виявлено вагомі японські проєкти у галузі вищої освіти, орієнтовані на розвиток комунікативної компетентності за допомогою ЦСТ. Вони передусім спрямовані на промоцію цифровізації; формування готовності суспільства й майбутніх фахівців до впевненого й ефективного використання можливостей Інтернету та соціальних мереж із метою комунікації; покращення соціальної та професійної цифрової грамотності, а також навичок усного спілкування.

На основі отриманих результатів та ідей японського досвіду застосування ЦСТ під час комунікативної підготовки, ми розробили методику навчання та оцінювання навичок комунікації за допомогою технології ЦСТ і впровадили її у трьох освітніх закладах України. У статті за допомогою низки загально-наукових соціологічних і статистичних методів дослідження доведено ефективність нової методики розвитку комунікативних навичок. ЦСТ може бути дієвим інструментом мотивації студентів, розвитку вільного мовлення та участі в активному обговоренні, що було досить складно в умовах термінового переходу на дистанційне навчання у зв'язку із пандемією COVID-19 та війною Росії в Україні.

Результати дослідження свідчать, що цифровізація в системі вищої освіти Японії є прогресивною тенденцією та характеризується значними науково-практичними результатами. З урахуванням прогресивних ідей японського досвіду організації комунікативної підготовки, доцільно впроваджувати навчальні курси на основі ЦСТ для різних академічних цілей, зокрема для розвитку усних комунікативних навичок.

Ключові слова: цифровізація, комунікативна підготовка, майбутній лікар, Японія, Україна.

DIGITALIZATION OF COMMUNICATION TRAINING OF FUTURE PHYSICIANS: JAPANESE AND UKRAINIAN EXPERIENCES

Lyubov Gutor

e-mail: lyubov.manyuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4685-594X>

Abstract. *The paper outlines progressive ideas of the Japanese experience concerning the digitalization of communication training of future physicians. Implementation of outstanding experience could aid in promoting the quality of the academic process at medical universities. The research characterizes the technique of communication skills development in future physicians by digital storytelling (DST) and substantiates its suitability and implementation appropriateness. The paper describes and discusses the results of implementing the DST-based communication training technique at Ukrainian higher education institutions.*

It has been found, that digitalization is one of the strategic developmental directions involving modernization of higher education systems in Japan and Ukraine. Scientific evidence indicates that the emergence and active use of digital technologies resulted in the development of DST. It has extensively extended in the form of educational projects and master classes in contemporary Japan. DST serves as an efficient instrument of digital transformation of communication training. The research has identified several Japanese projects, implemented at higher education directed at improving communication competency by the tools of DST. The projects contribute in promoting digitalization, developing skills, enabling confident and effective communication via the Internet and social media tools by the general Japanese population and future professionals, as well as improving social and professional digital literacy and oral communication skills.

The obtained results and Japanese experience of DST-based communication training resulted in the development of the DST-based communication training end evaluation technique and its implementation at three Ukrainian education institutions. The series of general scientific and statistical methods confirm the effectiveness of the technique. DST can serve as a valuable instrument for students' motivation, development of speaking fluency, and participation in active discussions. The listed processes are severely hindered in the conditions of an urgent shift into distance learning due to recent epidemiological issues and Russia's war in Ukraine.

The research results confirm that digitalization in the system of higher medical education of Japan has a progressive tendency. It is characterized by significant scientific and practical results. Based on the progressive ideas of the Japanese experience it is suggested that DST-based courses should be introduced for various academic purposes. i.e. communication training of Ukrainian future physicians.

Key words: *digitalization, communication training, future physician, Japan, Ukraine.*

Вступ. Впродовж останніх років система вищої освіти України зазнала кардинальних змін і трансформувалась у зв'язку із карантинном, спричиненим пандемією COVID-19 та війною Росії на теренах нашої держави. Ці деструктивні події торкнулися усіх галузей вищої освіти, зокрема медичної. Основні виклики, що постали перед освітянами охоплюють забезпечення якості клінічної підготовки та професіоналізму майбутніх лікарів, формування їхніх фахових клінічних і комунікативних навичок, незважаючи на складні умови воєнного часу, пов'язані із переходом на дистанційну/змішану форму навчання, втратами аудиторного часу через тривалі повітряні тривоги та бомбардування, недостатність площ бомбосховищ та укриттів, тривалі відключення електроенергії, нестабільний інтернет-і мобільний зв'язок тощо. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), що раніше використовувалися у вищій медичній освіті з підвищеною обережністю, нині невпинно впроваджуються та

чок, незважаючи на складні умови воєнного часу, пов'язані із переходом на дистанційну/змішану форму навчання, втратами аудиторного часу через тривалі повітряні тривоги та бомбардування, недостатність площ бомбосховищ та укриттів, тривалі відключення електроенергії, нестабільний інтернет-і мобільний зв'язок тощо. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), що раніше використовувалися у вищій медичній освіті з підвищеною обережністю, нині невпинно впроваджуються та

застосовуються (Hutor & Sodomora, 2022), що сприяє забезпеченню якості професійної комунікативної підготовки студентів-медиків.

Із метою уникнення помилок на різних етапах цифровізації та впровадження освітніх технологій на основі ІКТ виникає необхідність вивчення кращого зарубіжного досвіду, зокрема Японії. За рівнем економічного та технологічного зростання ця країна посідає одне із перших місць серед розвинутих держав світу. Японія визначається значними результатами розвитку галузі охорони здоров'я та високою якістю вищої медичної освіти.

Одним із стратегічних напрямів модернізації системи вищої освіти у Японії є цифровізація процесу навчання, зокрема застосування інструментів ІКТ під час комунікативної підготовки майбутніх лікарів. Дослідження японського досвіду цифровізації процесу розвитку комунікативних навичок студентів-медиків може мати суттєвий позитивний вплив на покращення якості системи вищої медичної освіти в Україні шляхом впровадження новітніх засобів ІКТ під час навчання комунікації в галузі охорони здоров'я, ураховуючи поточні освітні виклики.

Мета дослідження – виокремлення прогресивних ідей японського досвіду цифровізації комунікативної підготовки майбутніх лікарів, висвітлення й обговорення результатів їх реалізації у вітчизняних закладах вищої освіти.

Теоретична основа та методи дослідження. Теоретичною основою дослідження є провідні наукові праці науковців Японії й України, у яких висвітлено проблематику дослідження, а саме: сучасні освітні тенденції пов'язані із впливом глобалізаційних процесів на розвиток системи вищої освіти в Україні (Головченко & Головченко, 2023), випробування, виклики й перспективи (Ничкало, Овчарук, Гордієнко, В. & Іва-

нюк, 2022), а також детермінанти розвитку вищої освіти (Лук'янова, 2022) в Україні у час війни; можливості цифровізації освітнього процесу (Sodomora et. al., 2021), описано досвід застосування ІКТ у вищій медичній освіті з метою фахової клінічної та комунікативної підготовки студентів-медиків (Maniuk & Kuchumova, 2019), обґрунтовано методики застосування засобів ІКТ під час фахової комунікативної підготовки (Hutor & Sodomora, 2022), зокрема розвитку усних комунікативних навичок майбутніх лікарів за допомогою технології «цифровий сторітелінг (ЦСТ)» в університетах Японії (Kimura, 2012; Lacey. & Craighead, 2021; Mizukoshi, 2019; Ogawa & Tsuchiya, 2016; Susono et. al., 2011) й України (Sodomora et. al., 2021; Hutor & Sodomora, 2022).

Методологічно, дослідження цифровізації комунікативної підготовки майбутніх лікарів в університетах Японії й України охоплює три основні етапи:

1) пошук і аналіз інформації щодо цифровізації комунікативної підготовки студентів-медиків у обох країнах: вивчення нормативної бази, аналіз Веб-сторінок закладів вищої освіти, аналіз публікацій, що висвітлюють досвід, проблеми й перспективи застосування ІКТ під час комунікативної підготовки лікарів.

2) розроблення методики розвитку комунікативних навичок студентів (далі методика), за допомогою ЦСТ;

3) впровадження й апробація методики у трьох навчальних закладах України, зокрема: Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, Луцькому педагогічному коледжі та Волинському національному університеті імені Лесі Українки (Sodomora et. al., 2021). Серед студентів трьох зазначених вищих навчальних закладів методом випадкового вибору було відібрано 78 учасників віком 16-18 років. Із них було сформовано три

групи: перша група – студенти-медики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (n=36), друга група – студенти дошкільної педагогіки (з акцентом на англійську мову) Луцького педагогічного коледжу (n=26) та студенти української філології Волинського національного університету імені Лесі Українки, відповідно – третя група (n=16).

4) апробація методики у ЛНМУ. У дослідженні, що відбувалося в умовах віддаленого навчання взяли участь 76 учасників, а саме: студенти першого та другого курсів медичного факультету Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (ЛНМУ). Дослідження було спрямоване на вивчення ефективності розробленої методики на основі ЦСТ, спрямованої на розвиток та оцінювання навичок усного спілкування англійською мовою. Учасники дослідження були поділені на 2 групи, а саме: перша – студенти першого курсу медичного факультету (n=38) та друга – студенти другого курсу медичного факультету (n=38), які навчаються в ЛНМУ за спеціальністю «Лікувальна справа» (Hutor, 2022).

Результативність методики вимірювалася визначенням динаміки формування навички ЦСТ на трьох етапах контролю: вступний (1), спрямований на первинне вхідне оцінювання рівня навичок ЦСТ; проміжний (2) – оцінювання навичок ЦСТ після проведеного навчання щодо структури і стилістики ЦСТ; і вихідний контроль (3) – оцінювання рівня засвоєння вміння продукувати розповідь у цифровому форматі. Студенти фільмували свої історії та надсилали їх на Telegram канал, якому вони віддали перевагу як найзручнішому сервісу соціальних мереж. Усі учасники дослідження підготували три короткі відео-сюжети з тем занять із дисципліни «Англійська мова» відпо-

відно до календарно-тематичного плану.

Оскільки розроблена методика на основі ЦСТ спрямована як на розвиток навичок усного спілкування, так і на оцінку структури та стилю розповіді, з метою отримання покращених результатів щодо розвитку зазначених навичок та їх оцінки ми виділили десять критеріїв якості цифрової історії. Вони охоплювали вісім структурних і два стилістичних критеріїв-компоненти історії, що були використані для оцінювання на кожному з трьох етапів.

До структурних критеріїв оцінювання історії належали: 1) експозиція, 2) опис персонажів; 3) моральність/ повчальність історії; 4) зав'язка; 5) поступовість і логічність сюжету; 6) кульмінація; 7) резолюція; 8) тон та емоції. Стилiстичні критерії стосувалися: 9) правильного та правильного вибору лексики; та 10) граматики.

Оцінювання навичок ЦСТ відбувалося за спеціально розробленою багатовальною шкалою. Максимальна загальна кількість балів (загальна оцінка), яку міг отримати студент, становила 100 балів, мінімальна – 0 балів за кожен із 10 компонентів історії. Загальна оцінка була результатом підрахунку середнього значення отриманих балів за сукупністю 10 сюжетних ознак. Кожне компонент історії оцінювався як максимум 10 і мінімум 0 балів. Критерії оцінки кожного компоненту були детально визначені, що дозволило всебічно та об'єктивно оцінити навички ЦС.

Отримані результати обґрунтовані за допомогою низки загальнотеретичних та емпіричних методів наукового пізнання. Отримані дані емпіричної частини дослідження класифіковані, обчислені та проаналізовані за допомогою програмного забезпечення Excel. Результати дослідження представлені у вигляді абсолютного значення кількості позитивних відповідей, а також від-

носною їхньої кількості у відсотках, середнього (СА) із стандартним відхиленням (СВ) і медіанного значення (МЗ), Різницю між групами категорійних показників досліджено за допомогою таблиці частот та критерію хі-квадрат Пірсона. Для порівняння абсолютних значень використано U-критерій Манна-Уїтні. Різниця вважалася достовірною, якщо $p < 0,01$.

Виклад основного матеріалу. За допомогою порівняльно-теоретичного аналізу проблеми цифровізації комунікативної підготовки в університетах Японії й України виявлено, що до найпоширеніших ІКТ, що використовуються у закладах вищої освіти (ЗВО) в галузі охорони здоров'я належать віртуальні пацієнти, електронні соціальні мережі та електронні навчальні ресурси, а саме: електронні книги, електронні навчальні платформи тощо.

Технології соціальних мереж, на кшталт ведення денників (англ. blog) і відеоденників (англ. video blog, vlog) стають все більш поширеними як практика викладання та навчання у ЗВО галузі охорони здоров'я. Ці форми навчальної діяльності сприяють водночас розвитку комунікативних навичок і закріпленню професійних знань. Створення та підтримка денників та відеоденників демонструють та тренують навички письмової та усної комунікації за допомогою написання та оприлюднення різних історій у Мережі. Поєднання перелічених навичок вважається цифровим сторітелінгом (англ. digital storytelling), що визначене як «мистецтво розповіді різних історій за допомогою ІКТ» (Susono, 2012).

Увага вітчизняних і зарубіжних дослідників до ЦСТ як актуальної чи потенційної освітньої технології (Lasey, 2021), а також недостатній стан дослідження цієї проблеми в Україні свідчать про необхідність поглибленого вивчення японського досвіду застосу-

вання ЦСТ з метою його практичного впровадження як навчальної технології.

Термін «цифровий сторітелінг» (ЦСТ) набув свого поширення у світовій та вітчизняній педагогіці вже давно. Він був введений американцем Д. Атчлі (D. Atchley) на початку 90х років і дуже швидко набув глобального поширення. По суті, він означає використання інструментів ІКТ з метою створення усних розповідей різного характеру та змісту. Як жанр самостійної публікації, ЦСТ є потужним інструментом впливу на категорії суспільства, тому широко використовується як технологія маркетингу. Проте, оцінка якості цифрових розповідей, їх правдивість та професійність зумовлюють потребу формування навичок ЦСТ у фахівців та розвиток медійної грамотності у суспільстві загалом.

Незважаючи на те, що суспільство тисячоліттями використовує розповіді та історії у повсякденному та фаховому спілкуванні, застосування ЦСТ як освітньої технології, спрямованої на розвиток комунікативних навичок студентів-медиків є новою прогресивною тенденцією. Доказові дослідження японських вчених підтверджують ефективність ЦСТ як технології навчання (Kimura, 2012). Видатний досвід цієї країни, стратегічні державні ініціативи (Mizukoshi, 2019) та проекти щодо використання технологій ЦСТ (Ogawa, 2016), сформували підґрунтя для нашого дослідження.

Історія мистецтва розповідей в Японії сягає в IX століття і продовжується у наш час за допомогою традиційних розповідей «ракуго», що є специфічним сценічним виконанням комічної або сентиментальної історії оповідачем, яка має назву «ракугока» або «ханашика». За допомогою мистецтва ракуго японці досі поширюють свій історичний досвід, уроки моралі й етики. У Токіо та

Осаці є кілька діючих театрів і професійних асоціацій ракуго.

З появою, розвитком та активним використанням ІКТ відбулася трансформація розповіді у традиційному розумінні (тобто усної або письмової історії), форсуючи появу ЦСТ. Засоби ЦСТ покращують якість сприйняття «живого досвіду» розповідача за допомогою таких опцій як архівування, збереження та перегляд розповіді у цифровому форматі в автономному режимі, а також їх розповсюдження в Інтернеті для численної аудиторії через веб-сайти чи соціальні мережі (Mizukoshi, 2019).

ЦСТ широко використовується у Японії з метою формування навичок медійної грамотності та комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти (Mizukoshi, 2019). У дослідженні С. Мізукоші описані два важливі японські проекти, спрямовані на популяризацію ЦСТ, а саме: Media Exprimo (міждисциплінарна наукова та інформаційна онлайн-платформа) та Storyplacing (дослідницький білатеральний японсько-фінський проект) (Storyplacing 2024).

Обидва проекти сприяли покращенню рівня медійної грамотності та комунікативних навичок суспільства Японії. У результаті їх реалізації з'явилися чотири соціальні програми і навчальні курси, орієнтовані на формування навичок ЦСТ, зокрема: Comikaruta, A-I-U-E-O Gabun, Media Conte та Telephonoscope. Варто наголосити, що розробка та реалізація програм закладами вищої освіти Японії відбулися за сприяння уряду Японії і ЗМІ. Розробники програм врахували особливості японської культури та психологічні особливості японців, щоб залучити до участі різні вікові та соціальні категорії населення. Таким чином, програми сприяли створенню соціальних мереж на основі мобільних додатків та інших електронних сервісів, які допомагали подолати особисті та соці-

альні страхи, пов'язані з усним спілкуванням. (Mizukoshi, 2019)

На основі отриманих результатів та ідей японського досвіду застосування ЦСТ під час комунікативної підготовки студентів, ми розробили методику навчання та оцінювання навичок комунікації за допомогою технології ЦСТ і впровадили її у ЗВО України (Sodomora, 2021; Hutor, 2022). Результативність та ефективність методики доведено двома дослідженнями, а саме:

1) загальний рівень навичок ЦСТ динамічно підвищився на усіх трьох етапах дослідження у трьох експериментальних групах студентів різного профілю ($p < 0,01$) (Рисунок 1): Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Луцького педагогічного коледжу та Волинського національного університету імені Лесі Українки (Sodomora et. al., 2021) (рисунок 1, додаток 1).

Аналіз показників успішності засвідчив прогрес розвитку навичок ЦСТ на усіх трьох етапах ($p < 0,01$). Перший – вхідний рівень оцінювання загальних навичок ЦСТ склав $43,1 \pm 13,7$ балів із максимальної кількості 100. Другий – проміжний експериментальний етап, який проводився після спеціалізованого онлайн-навчання студентів ефективній стратегії, рекомендаціям та правилам ЦСТ, склав $64,9 \pm 16,5$ балів із 100, що на 21,8 балів вищий попереднього ($p < 0,01$). На третьому вихідному експериментальному етапі відбулося підвищення рівня навичок ЦСТ ($81,4 \pm 11,7$ балів із 100) порівняно як із вхідним ($p < 0,01$), так і з проміжним етапом ($p < 0,01$).

Подальший детальний аналіз успішності навичок ЦСТ у кожній із експериментальних груп вказав на суттєві відмінності в результатах на трьох етапах дослідження ($p < 0,01$). У першій групі студентів Львівського національного медичного університету імені Данила

Галицького результати були кращими на етапах вхідного та проміжного оцінювання порівняно із другою та третьою групами студентів ($p < 0,01$). Середнє значення навичок ЦСТ в першій групі на вхідному етапі склало $47,2 \pm 15,8$ із максимальної кількості 100 балів, на проміжному рівні – $68,1 \pm 17,6$ із максимальних 100 балів, а на вихідному етапі – $82,4 \pm 10,9$ з максимуму 100 балів. Друга група показала гірші результати на перших двох експериментальних етапах, проте на заключному етапі продемонструвала найкращі результати порівняно із першою та третьою групами. Окрім цього, виявлено достовірну різницю в успішності третьої групи порівняно з першою та другою на всіх трьох етапах експерименту ($p < 0,01$), що свідчить про необхідність подальшого аналізу проблеми. Достовірних відмінностей між результатами першої та другої експериментальних груп на всіх етапах дослідження не виявлено ($p > 0,01$). Детальніше отримані результати дослідження наведені у Таблиці 1 (додаток 2).

2) Загальний рівень навичок ЦСТ динамічно підвищився на усіх трьох етапах дослідження у двох експериментальних групах студентів-медиків ($p < 0,01$) (Рисунок 2, додаток 3).

Аналіз розвитку рівня навичок ЦСТ по двох групах також свідчить про позитивну динаміку та статистично значні відмінності на усіх трьох етапах дослідження ($p < 0,01$) (Таблиця 2). На останньому етапі оцінювання навичок ЦСТ результати обох груп практично удвічі збільшились порівняно із першим вступним етапом. Кінцевий результат у групі студентів першого курсу зріс на 40,8 балів і становив 83,2 бали із 100. У другій експериментальній групі студентів-медиків другого року навчання результат був дещо нижчим ($p > 0,01$), їхній загальний прогрес розвитку навичок ЦСТ також був нижчим і

становив 35,0 балів. Однак, студенти другої експериментальної групи показали вищі результати на вхідному контролі (47,7 балів) порівняно із студентами першої групи (42,7 балів) ($p > 0,01$). Загалом, навички ЦСТ поступово покращувалися в обох групах. На кожній наступному етапі дослідження бали студентів-медиків збільшувалися від 42,4 до 65,9 та до 83,2 у групі першокурсників; від 47,7 до 68,1 та до 82,7 у групі другокурсників. Різниця між результатами в обох групах є статистично значною ($p < 0,01$) (Таблиця 2, додаток 4).

Проведене дослідження сприяло впровадженню ЦСТ у комунікативну підготовку студентів-медиків ЛНМУ. Його результати доводять ефективність методики ЦСТ з метою розвитку та коректного оцінювання комунікативних навичок в умовах віддаленого або змішаного навчання, адже виявлено достовірні відмінності між результатами на усіх етапах дослідження ($p < 0,01$).

Розподіл методики навчання та оцінювання на основі ЦСТ за десятьма критеріями, а саме: восьми структурними та двома стилістичними, дозволив зручно та точно оцінювати цифрові історії студентів на трьох етапах експерименту, висвітлюючи проблемні аспекти та їх подальше вдосконалення. Таким чином, методика підтверджена як якісний навчальний засіб у навчанні комунікації, зокрема розвитку усного мовлення студентів-медиків.

У результаті дослідження підтверджено ефективність нової методики розвитку ЦСТ, що була впроваджена в освітні процеси трьох українських вищих навчальних закладів. ЦСТ сприяв розвитку мотивації студентів, вільного мовлення та активному обговоренню, що було досить складно в умовах термінового переходу на дистанційне навчання у зв'язку із пандемією COVID-19 та війною Росії в Україні.

Технологія ЦСТ передбачає точні, послідовні й ефективні структурні та стилістичні критерії оцінювання. Цю технологію можна застосовувати із метою формування у студентів лінгвістичного мислення і, як наслідок, розвитку їхніх мовних навичок. Такий підхід може активізувати процес навчання, покращити оцінки і залучити студентів до діяльності під час онлайн-занять.

Висновки. У час змін і трансформацій, зумовлених різними економічними та соціологічними чинниками, вивчення зарубіжного досвіду, зокрема тих країн, що подолали подібні труднощі на шляху до процвітання, є необхідним і пріоритетним науковим завданням. Досвід Японії на шляху до розвитку комунікативних навичок населення шля-

хом цифровізації комунікативної підготовки, ініціювання державних проектів розвитку комунікативної компетентності за допомогою технології ЦСТ у закладах вищої освіти надали підґрунтя для створення методики розвитку комунікативних навичок студентів українських ЗВО за допомогою ЦСТ. Результати проведеного дослідження доводять ефективність апробованої методики на основі японського досвіду цифровізації комунікативної підготовки. Таким чином, розроблена методика на основі технології ЦСТ є дієвим інструментом цифровізації освітнього процесу і може застосовуватися у ЗВО як новий підхід до комунікативної підготовки майбутніх лікарів.

ДОДАТКИ

Додаток 1

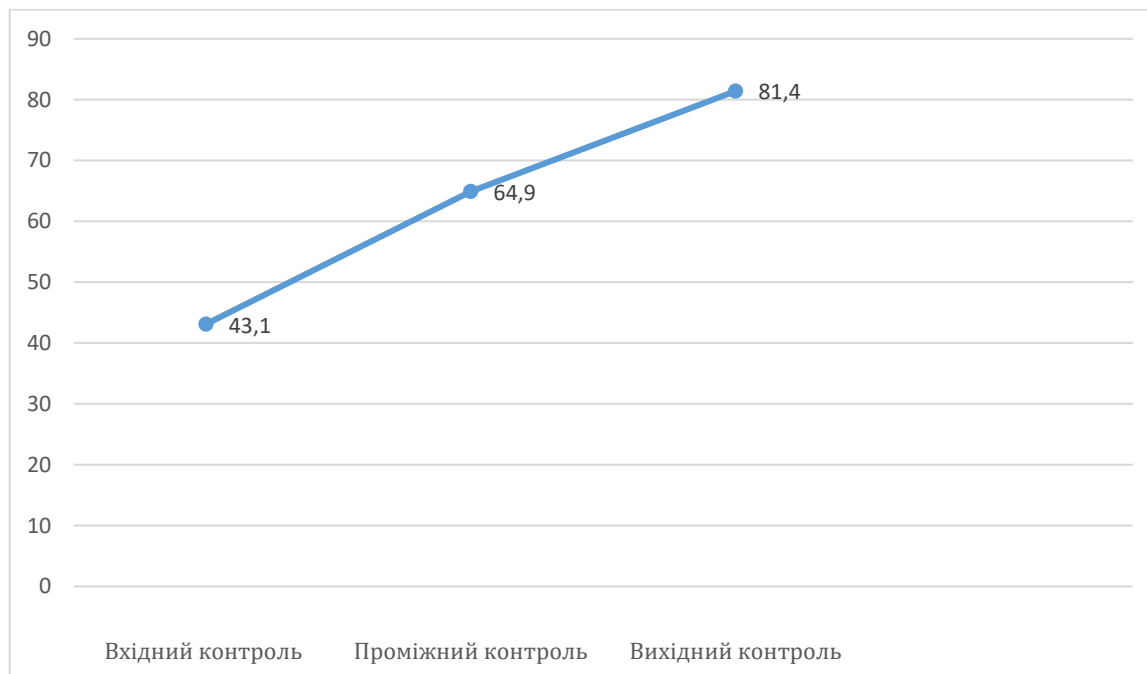

Рис. 2. Динаміка розвитку комунікативних навичок за допомогою технології ЦСТ серед студентів трьох навчальних закладів різного профілю

Додаток 2
Таблиця 1.

Узагальнені результати контролю розвитку комунікативних навичок за допомогою технології ЦСТ серед студентів трьох навчальних закладів різного профілю

Критерії оцінки	Вхідний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)			Проміжний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)			Вихідний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)		
	1 гр.	2 гр.	3 гр.	1 гр.	2 гр.	3 гр.	1 гр.	2 гр.	3 гр.
Структура									
Експозиція	46,7 ±16,6	33,8 ±11,0	35,0 ±13,7	65,0 ±18,1	57,7 ±15,3	48,8 ±16,3	80,0 ±15,1	80,0 ±16,0	68,8 ±16,3
Персонажі	50,6 ±17,6	38,5 ±5,4	35 ±13,7	71,7 ±18,1	58,5 ±13,8	48,75 ±16,3	82,2 ±16,4	83,8 ±15,0	68,75 ±16,3
Мораль / повчальність	0,0 (0,0; 100,0)	0,0 (0,0; 0,0)	0,0 (0,0; 0,0)	100,0 (0,0; 100,0)	100,0 (0,0; 100,0)	0,0 (0,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)
Зав'язка	50,6 ±18,2	34,6 ±15,6	32,5 ±12,4	73,9 ±19,0	61,5 ±18,7	53,75 ±17,5	85,0 ±15,4	81,5 ±12,6	70 ±14,6
Сюжет	0,0 (0,0; 100,0)	100,0 (0,0; 100,0)	0,0 (0,0; 0,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)	0,0 (0,0; 0,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (0,0; 100,0)
Кульмінація	39,2 ±23,7	34,1 ±10,3	31,25 ±7,9	63,2 ±24,3	62,0 ±13,0	50 ±16,5	78,1 ±22,6	75,5 ±17,1	65,63 ±19,6
Резолюція	51,7 ±16,8	34,62 ±13,3	36,25 ±13,1	73,9 ±20,2	65,38 ±18,4	58,75 ±18,57	85,0 ±13,8	80,77 ±16,5	75 ±18,62
Тон / Емоційність	51,0 ±21,6	40,87 ±10,3	38,28 ±7,2	68,8 ±19,7	68,75 ±14,7	63,28 ±16,8	77,1 ±18,8	82,21 ±15,1	74,22 ±18,5
Стиль									
Лексика	58,6 ±16,8	56,15 ±13,9	58,44 ±11,5	69,7 ±15,6	70,77 ±12,6	70 ±11,0	73,9 ±15,5	81,54 ±11,9	80,63 ±9,3
Граматика	62,5 ±17,1	53,85 ±16,5	52,5 ±12,9	70,0 ±17,9	68,08 ±13,3	65,63 ±12,1	73,9 ±18,4	79,23 ±13,5	75,63 ±10,9

Додаток 3

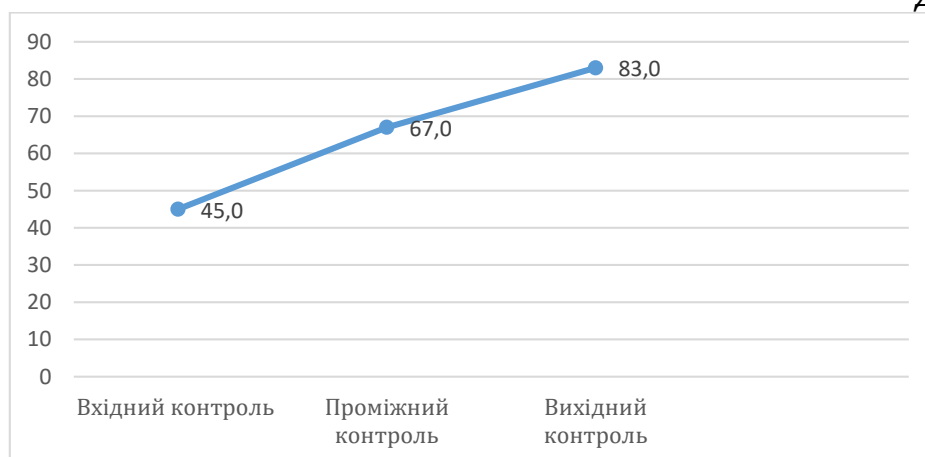

Рис. 2. Динаміка розвитку комунікативних навичок за допомогою технології ЦСТ серед студентів-медиків

Додаток 4
Таблиця 2.

Узагальнені результати контролю розвитку комунікативних навичок
за допомогою технології ЦСТ серед студентів-медиків

Критерії оцінки	Вхідний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)	Проміжний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)	Вихідний контроль (СА ±СВ / медіана (Перцентиль 25; Перцентиль 75)
Структура			
Експозиція	40,0±15,7	60,8±17,4	79,5±15,3
Персонажі	44,2±14,4	63,7±18,1	82,4±15,3
Мораль / повчальність	0,0 (0,0; 0,0)	100,0 (0,0; 100,0)	100,0 (100,0;100,0)
Зав'язка	41,8±19,1	66,8±20,0	89,9±13,7
Сюжет	100,0 (0,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)	100,0 (100,0; 100,0)
Кульмінація	36,0±17,9	61,3±19,1	76,0±20,2
Резолюція	42,4±17,9	68,4±20,5	81,8±15,0
Тон / Емоційність	45,4±17,4	67,8±17,1	78,6±17,1
Стиль			
Лексика	57,4±15,4	70,0±13,9	77,6±14,1
Граматика	57,6±16,9	68,8±15,6	76,1±16,1

ЛІТЕРАТУРА

- Головченко, Г., & Головченко, М. (2023). Розвиток медіаосвіти у США і Канаді в умовах глобалізаційних процесів. *Вісник Кафедри ЮНЕСКО Неперервна професійна освіта ХХІ століття*, 1(7), 122-139. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(7\).2023.122-139](https://doi.org/10.35387/ucj.1(7).2023.122-139).
- Лук'янова, Л. (2022). Провідні детермінанти розвитку освіти дорослих в Україні та її роль у сучасному вітчизняному соціумі. *Вісник Кафедри ЮНЕСКО Неперервна професійна освіта ХХІ століття*, 1(5), 40-52. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(5\).2022.40-52](https://doi.org/10.35387/ucj.1(5).2022.40-52).
- Ничкало, Н., Овчарук, О., Гордієнко, В., & Іванюк, І. (2022). Українська освіта в умовах російської війни: випробування, новий досвід, перспективи. *Вісник Кафедри ЮНЕСКО Неперервна професійна освіта ХХІ століття*, 1(5), 7-39. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(5\).2022.7-39](https://doi.org/10.35387/ucj.1(5).2022.7-39).
- Hutor, L. & Sodomora, P. (2022). Japońskie doświadczenie w szkoleniu komunikacyjnym w ukraińskim wyższym szkolnictwie medycznym w okresie kwarantanny Covid-19. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J–Paedagogia-Psychologia*, 149-163.

- Kimura, M. (2012). Digital storytelling and oral fluency in an English reading class at a Japanese university. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 2(1), 1-12.
- Lacey, S. & Craighead, D. (2021). Using digital storytelling to reduce unplanned health care encounters: a feasibility study. *Journal of nursing care quality*, 36/3, 269 – 273.
- Maniuk, L. & Kuchumova, N. (2019). Application of mobile technologies in the process of teaching future physicians at the universities of the USA. *Information Technologies and Learning Tools*. Vol 74, No 6, 212-224. Available at: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2705>.
- Mizukoshi, S. (2019). Media literacy and digital storytelling in contemporary Japan. *The Newsletter*, no.76. Available at: <http://surl.li/dhujbg>
- Ogawa, A. & Tsuchiya Y. (2016). Designing digital storytelling workshops for vulnerable people: a collaborative storyweaving model from the 'pre-story space'. *Journal of SociInformatics*, no. 7(1), 25-36.
- Sodomora, P., Gutor, L., Tryndiuk, V., Lobanova, S. (2021). Student storytelling for communication skill development online (in the time of covid-19 quarantine). *New Educational Review*, 63, 149–160.
- Storyplacing: co-design of digital storytelling system with geographic information 2014-2016. A booklet for the Storyplacing project. PDF available from: <http://storyplacers.tumblr.com>.
- Susono, H., Ikawa T. & Kagami A. (2011). Digital storytelling by in-service teachers: «Reflection of my teaching life». *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*, 1224–1227. Available at: <https://www.learntechlib.org/p/36455/>.

REFERENCES

- Holovchenko, H., & Holovchenko, M. (2023). Rozvytok mediaosvity u SSHa i Kanadi v umovakh hlobalizatsiinykh protsesiv. *UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century"*, 1(7), 122-139. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(7\).2023.122-139](https://doi.org/10.35387/ucj.1(7).2023.122-139).
- Lukianova, L. (2022). Providni determinanty rozvytku osvity doroslykh v Ukraini ta yii rol u suchasnomu vitchyznianomu sotsiumi. *UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century"*, 1(5), 40-52. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(5\).2022.40-52](https://doi.org/10.35387/ucj.1(5).2022.40-52).
- Nychkalo, N., Ovcharuk, O., Hordiienko, V., & Ivaniuk, I. (2022). Ukrainska osvita v umovakh rosiiskoi viiny: vyprobuvannia, novyi dosvid, perspektyvy. *UNESCO Chair Journal "Lifelong Professional Education in the XXI Century"*, 1(5), 7-39. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(5\).2022.7-39](https://doi.org/10.35387/ucj.1(5).2022.7-39).
- Hutor, L. & Sodomora, P. (2022). Japońskie doświadczenie w szkoleniu komunikacyjnym w ukraińskim wyższym szkolnictwie medycznym w okresie kwarantanny Covid-19. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio J–Paedagogia-Psychologia*, 149-163.
- Kimura, M. (2012). Digital storytelling and oral fluency in an English reading class at a Japanese university. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 2(1), 1-12.

- Lacey, S. & Craighead, D. (2021). Using digital storytelling to reduce unplanned health care encounters: a feasibility study. *Journal of nursing care quality*, 36/3, 269 – 273.
- Maniuk, L. & Kuchumova, N. (2019). Application of mobile technologies in the process of teaching future physicians at the universities of the USA. *Information Technologies and Learning Tools*. Vol 74, No 6, 212-224. Available at: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2705>.
- Mizukoshi, S. (2019). Media literacy and digital storytelling in contemporary Japan. *The Newsletter*, no.76. Available at: <http://surl.li/dhujbg>
- Ogawa, A. & Tsuchiya Y. (2016). Designing digital storytelling workshops for vulnerable people: a collaborative storyweaving model from the 'pre-story space. *Journal of SociInformatics*, no. 7(1), 25-36.
- Sodomora, P., Gutor, L., Tryndiuk, V., Lobanova, S. (2021). Student storytelling for communication skill development online (in the time of covid-19 quarantine). *New Educational Review*, 63, 149–160.
- Storyplacing: co-design of digital storytelling system with geographic information 2014-2016. A booklet for the Storyplacing project. PDF available from: <http://storyplacers.tumblr.com>.
- Susono, H., Ikawa T. & Kagami A. (2011). Digital storytelling by in-service teachers: «Reflection of my teaching life». *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*, 1224–1227. Available at: <https://www.learntechlib.org/p/36455/>.

Про автора(-ів)

Любов Гутор, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

About the author(s)

Lyubov Gutor, Ph. D. in Pedagogy, Associate Professor, Department of Latin and Foreign Languages, Danylo Halytsky Lviv National Medical University

Received: 25.06.2024

Accepted: 09.07.2024